

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

N:8 (67017)

2015-yil

23-fevral

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

ENG GO'ZAL ANDOZA

Biz she'rsevar, shoirsevar xalqımız. Milliy adabiyotimizning chin ma'nodagi g'amxo'ri, fidoyisi bo'lgan, uning ravnaqiga ulkan hissa qo'shgan, tarixida o'chmas iz qoldirgan ijodkorlarni e'zozlaydigan, ularga yüksək ehtirom ko'rsatadigan xalqımız.

Bugun yurtimizning barcha viloyatlarida, shahar va tumanlarida, ta'lim muassasalarida Zulfiyaxonim tavalludining 100 yilligiga bag'ishlab o'tkazilayotgan madaniy-ma'rifiy tadbirlarda ishtirok etayotgan qızlarimizning yuz-ko'zlaridagi hayajonni ko'rib, buyuk siymlarning xotirasini ham egzulikka xizmat qilishiga amin bo'layapmiz. Shoiraning nurli siymosi yorqin bir mayoqdek bugungi kunda minglab izdoshlari yo'lini yoritib turibdi. Qızlarimiz qaybir sohada bo'lmassisin, Zulfiyaxonimdek bo'lishga intilishi yapti.

O'zbek ayoliga xos bo'lgan barcha fazilatlarni o'zida mujassam etgan Zulfiyaxonimning hayot yo'lli hammamiz uchun ibrat. Toshkent shahar, Yashnobod tumanidagi 307-davlat ixtisoslashtirilgan umumita'lim mifiktabida ona tili va adabiyot fani o'qituvchilar ishtirokida «Zulfiyaxonim 100 yoshda» mavzusida bo'lib o'tgan tuman anjumani ham mohiyatiga ana shu g'oya singdirilganligi bilan ahamiyatlidir. Ayniqsa, rusiyabzon sinflarda o'tkazilgan noan'anaviy dars juda qiziqarli o'tdi. «Intellektual ring» bahs-munozaralarga boy bo'ldi. «Zulfiyaning hayot yo'llari» nomli ochiq darsda so'zga chiqqanlar shoiranining Vatanga muhabbat, vafo va sadoqat kabi insoniy tuyg'ular tarannum etilgan boy adabiy meroysi yosh avlod kamolotida muhim vosita ekanligini ta'kidlashdi.

Hayo, vafo, sadoqat kabi fazilatlarni o'zida mujassam qilgan shoiramizning ibratli hayot yo'lli barchamiz uchun eng go'zal andozadir.

Feruza JALILOVA

Toshkent shahar, Chilonzor tumanidagi 162-umumta'lim mifiktabining jonkuyar rahbari Elza YO'L DOSHEVA hamda o'quvchilar gazetaning navbatdagi soni bilan tanishishmoqda.

2-bet

Sh. MAXMADIYEV o'lgan surʼatlar

O'LMAS IJODNING OLMOS QIRRALARI

Poytaxtimizning Chilonzor tumanidagi 270-umumta'l'm maktabida Navoiyxonlik va Boburxonlik oyligi doirasida «Shoirligi shohligidan buyuk inson» deb nomlangan bellashuv o'tkazildi.

devoriy gazetalar namoyishi o'tkazildi. Bunda o'quvchilar o'zlarini tayyorlagan devoriy gazetalarini sharhlab, Bobur hayoti va ijodiga oid ma'lumotlardan barchani bahramand qildi. Hay'at a'zolari, maktabning ma'naviy va ma'rifiy ishlari bo'yicha rahbar o'rinnbosari S. Xoliqova, ona tili va adabiyot fani o'qituvchilari D. Usmonova, S. Nortoyeva o'quvchilarning tayyorgarligini xolis baholab bordilar.

Bellashuvda 7-«A» sinf o'quvchilari g'olib deb topildi. Ularga yozuvchi Pirimkul Qodirovning «Bobur», «Humoyun va Akbar» asarlarini sovg'a qilindi.

Muzaffar AHMEDOV

Bellashuvda maktabning 7-«A», «B», «V» sinf o'quvchilari to'rt shart bo'yicha o'z bilim va ijodiy salohiyatlarini namoyish etdilar. Zahiriddin Muhammad Bobur taqdimoti, «Bobur - tilbar shaxs» mavzusida

Bahor ajib go'zalligi bilan kishini o'ziga maftun etadi. Bu fasl yuraklarga zavq-u shavq, shodlik ularshib keladi.

QALBI BAHOR KABI BEG'UBOR

Ko'klamning ilk kunlarida xalqimizning sevimli shoirasi Zulfiyaxonimning tavallud ayyomi nishonlanadi. Poytaxtimizdag 8 2 - u m u m t a ' l i m maktabida ham el ardoqlagan shoira Zulfiyaxonim tavalludining 100 yilligi munosabati bilan tadbir bo'lib o'tdi.

Ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi Zulkumor Po'latova hamda ma'naviyat ishlari bo'yicha jonkuyar ustoz Ne'mat aka Mirzohidov tashkillashtirgan anjuman sahna ko'rinishlari bilan boyitildi.

Tadbirda shoira Umida Abduzimova ham ishtirot etib, ustozni Zulfiyaxonim haqida to'iqinlanib so'zladi.

- Men Zulfiya opa bilan hamsuhbat bo'lgan, uning dono va sermazmun o'gitlaridan bahra olgan baxtli shoiraldandanman, - dedi Umida opa hayajonlanib.

- Siz kelajagi porloq, o'tmishi buyuk, ertangi kuni yorug' avlodsiz. Buning uchun sizlardan a'lo o'qish, izlanish, ustoz va ota-onalariningizni hurmat-izzat qilish talab qilinadi. Kelajakda sizdek tirishqoq, harakatchan, iqtidorli o'quvchilarning katta-katta shoir-u olimlar yetishib chiqishiga ishonaman.

Bunday tadbirlar o'quvchilarga ma'naviy ozuqa berishi bilan birga, ajodolar hayotidan ibrat olib, zamonasining yetuk insonlari bo'lishiga yordam berishi, shubhasiz.

Manzura UBAYDULLAYEVA

tashkillashtirilgan mazkur tadbirda 6-«A» va 7-«A» sinf o'quvchilari ruboiy, g'azallardan namunalilar yod aytilshdi.

Ayniqsa, «Farhod va Shirin» dostonidan tayyorlangan sahna ko'rinishida Abdullo Ubaydullayev (Farhod), Zuhra Norqulova (Shirin) va Guliruxsora Abdumannopova (Mehinbonu), P.Qodirovning «Yulduz tunlar» romanidan lavha - sahna ko'rinishida Said Toshpo'latov (Bobur), Shahrizoda Komilova (Xonzodabegim) va Xumora Sultanova (Mohimbegim) rollarini qoyilmaqom tarzda ijro etib, tomoshabinlar olqishiga sazovor bo'lismi.

7-«A» sinf o'quvchilaridan Sabo Usanova va Robiya Yodgorxo'jayeva tomonidan dutorda yangragan o'zbek milliy kuylari, 6-«A» sinfiga raqqosa qizlari ijro etgan sho'x raqslar qatnashchilarga birdek manzur bo'ldi.

Dilorom HOTAMOVA

JAHON TAN OLGAN

AJDODLARIMIZ

Poytaxtimizning Chilonzor tumanidagi 162-umumta'l'm maktabida so'z mulkinig sultonasi Alisher Navoiy hamda shoh va shoir Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti va faoliyatiga bag'ishlangan madaniy-ma'rifiy tadbir bo'lib o'tdi.

tayyorlangan bukletlar namoyish etilgan. Boshlovchilar Ibrohim Toshpo'latov, Fotima Norqulova, Shahrizoda Kenjayeva va Bahodir Sa'dullayev kechani o'chib berishidi.

Maktabning ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi Muqaddamxon Maqsudova tomonidan

Maktabning katta majislilar zali bayramona bezatilgan. Ikki buyuk ijodkorning hayoti va ijodini aks ettiruvchi, o'quvchilar tomonidan

kayfiyat ularshib, ularda sug'urtaga bo'lgan qiziqishlarini oshirdi.

Endi o'quvchilar «Sug'urta - mening tasavvurimda», «Sug'urta bilan kelajak sari», «Kafolat - 18 yoshda» kabi nominatsiyalarda rasm chizishadi.

Nurbek NURALI o'g'li

G'OLIB BO'LISHGA SHOSHILING!

Yaqinda «Kafolat» sug'urta kompaniyasi hamda «Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Toshkent shahar Kengashi vakillari hamkorligida Chilonzor tumanidagi 162-umumta'l'm maktabida «Sug'urta tushunchasi va uning afzalliklari» mavzusida navbatdagi seminar bo'lib o'tdi.

O'quvchi-yoshlar o'rtaida sug'urta madaniyatini shakkantirish, ularning ijtimoiy faoliyagini oshirish, davlatimiz tomonidan sug'urta sohasida yaratilgan imkoniyatlari, uning afzalliklarini yoshlar o'rtaida keng targ'ib qilish maqsadida tashkil etilgan mazkur tadbir yosh targ'ibotchilar O'g'abek Atabekov va Feruza Rashidova tomonidan interfaol usulda olib borildi. 5-9-sinf o'quvchilaridan iborat ishtirokchilar «Aqliy hujum» hamda viktorninalar vositasida mavzuga doir tushunchalarga ega bo'lishdi. Ayniqsa, tashkilotchilarning «O'zingizni sinab ko'ring» qiziqarlari psixologik testi o'quvchilarga quvnoq

«Sog'lom avlod uchun» xalqaro xayriya fondi onalar va bolalar salomatligini muhofaza qilish, sog'lom avlodni tarbiyalash borasida bir qator loyihalarni amalga oshirmoqda.

SOG'LOM BOLA – YURT TAYANCHI

Shu maqsadda fond tomonidan bermor bolalarni chet ellardagi nufuzli shifoxonalarda davolash bo'yicha maxsus dastur ishlab chiqilgan. 2002–2015-yillarda davomida 250 nafr o'zbekistonlik bermor bolalar terining kuyish asoratlari, tug'ma qo'l-oypoq bo'g'imirli kasalliklari va boshqa tashxislar bilan Germaniya shifoxonalarda davolanishdi.

Kuni kecha Toshkent Xalqaro aeroportida Andijon, Buxoro, Namangan, Navoiy, Samarkand, Qashqadaryo, Farg'onada va Toshkent viloyatidagi 14 nafr bolajonlar Germaniya shifoxonalarda davolanish uchun jo'nab ketishdi.

Ahamiyatlari jihatiga, shu kuni bolajonlar yuz-ko'zida xotirjamlik, mammakatimizda har bir bola e'tiborda ekanligidan mammunlik ifodasi mujassam edi. Ota-onalar bilan suhbatimiz chog'i bunga yana bir bor amin bo'ldik.

– Biz bolalarimizni juda xotirjam kuzatmoqdamiz, chunki ularga hukumatimiz ota-onalaridan ham ziyyoda mehr ko'rsatayotganiga guvohmiz, – dedi hayajon bilan namanganlik onaxon. Onaxonning hayajoni bizga ham ko'chdi. Yaqin kunlarda bu bolalar sog'lom bo'lib ota-onalari bag'rige qaytib kelishlaridan ko'nglimiz ko'tarilgancha ular bilan xayrashidik.

Yusuf ABDULLAYEV

Ilm mash'ali o'zining nuri bilan kelajakni yoritib turadi. Bugungi kunda turli fanlardan a'lo bahoga o'qiyotgan o'quvchilar safi kundan kunga kengayib bormoqda.

Maktabimizning 9-«A» sinf o'quvchisi Rushana G'aniyeva tuman miqyosida o'tkazilgan «Bilimlar bellashuvi» da geografiya fanidan 1-o'rinni egalladi. Ustozi Venera opa Namozova maktabdoshining bilimdonligi bilan faxrlanishini alohida ta'kidladi. Quvonarlisi, bilim maskanimizda bunday zukko o'quvchilar kam emas. Mazkur bellashuvda kimyo fani bo'yicha 9-«A» sinf o'quvchisi Muqaddas Davlatova ham faxrli birinchi o'rinni egallab, viloyatda o'tkaziladigan

MUHOKMAUCHUNI ZAVZ SINF JURNALI KIMDA?

Sodiq muallim viloyat markazida bo'lib o'tayotgan tanlovga hakamlik qilgani ketganida, sinf jurnali yo'qolib goldi.

– Ikki kundan buyon 7-«B»ning sinf jurnali yo'q. Jurnalni begonalar olib ketmaydi. Qani, bu muhim hujjatni kim olgan bo'lsa, o'midan tursin! – Sodiq muallimning ovozi momaqaldoiroqdek guldiradi.

Sinfga sukunat cho'kdi. O'zi kichkina bo'lsa-da, yo'g'on ovozli Anvar:

– Ustoz, anaqa... – deya gap boshlayotgan edi. Sodiq muallim qo'l harakati bilan uni to'xtatdi.

– Men chaqimchilarni ham, chaqimchilikni ham yomon ko'raman. Kim bu nomaqbul ishga qo'l urchan bo'lsa, marhamat qilib, o'zi aybiga iqror bo'lsin! Agar kimdir sinfdoshining ustidan chaqimchilik qilsa, aybdorga bir jazo bersam, uni ikki hissa jazolayman, – dedi.

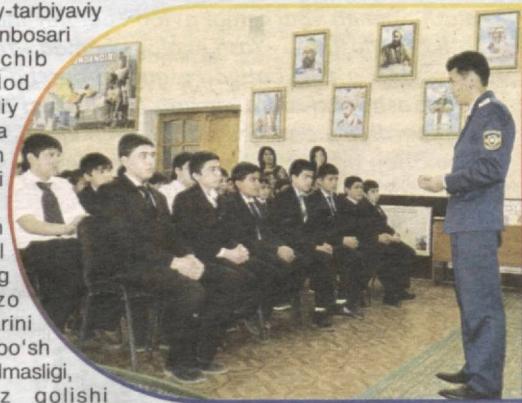
Sinf suv quygandek jim-jit. Sodiq muallim kitob o'qib o'tirar, goh-goh ko'zoynagi ostidan o'quvchilariga qarab-qarab qo'yardi. Oradan yarim soatcha vaqt o'tgach, muallim:

HUQUQINGIZNI BILASIZMI?

Yaqinda poytaxtning O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi tasarrufidagi 171-umumta'lim maktabida voyaga yetmaganlar o'rtasida huquqbazarlik va jinoyatchilikning oldini olishga qaratilgan ma'naviy-tarbiyaviy tadbir uyushtirildi.

Tadbirni maktab ma'naviy-tarbiyaviy ishlari bo'yicha direktor o'rinosbasari Durdona Qosimova ochib berarkan, barkamol avlod ongida mafkuraviy immunitetni shakkantirish va bu o'rinda ta'lrim muassasalarining o'rni borasida fikr yuritdi.

Mirzo Ulug'bek tuman prokuratorasidan Shoabzal Inoyatov o'quvchilarining qonun, jinoyat va jazo borasidagi tushunchalarini so'ragach, yoshlarning bo'sh vaqt mazmunli tashkil etilmasi, ota-ona nazoratisiz qolishi oqibatida sodir etiladigan huquqbazarliklarning ular kelajagida salbiy iz qoldirishi haqida gapirdi. O'quvchilar mutaxassisiga o'zlarini qiziqtingan savollar bilan murojaat qilib, shaxsiy fikrlari bilan o'tqoqlashdi. Babs-munozara tarzida tashkil etilgan tadbirda ishtirokchilar yoshlar o'rtasidagi huquqbazarliklarning oldini olishga doir bilimga ega bo'lishdi. Kelajak har bir kishining o'z qo'lida ekanligi yana bir bor ta'kidlandi.

Alisher FAYZULLAYEV

MO'JAZ ZIYO TARQATUVUCHI

Yaqinda Namangan viloyatining Pop tumanida yangi «Boljon» kitob do'konining ochilishi tumandagi o'quvchilari va kitobsevarlar uchun ajoyib tuhfa bo'ldi. Ushbu do'kondan o'zbek va jahon badiiy adabiyotining klassik durdonalari, ilmiy, siyosiy va o'quv qo'llanma kitoblar o'rindan oylan.

Ziyo maskanining afzallik taraflaridan biri bunda noyob adabiyotlarni qabul qilish yo'iga qo'yilgan. Sotuvchi Islomjon Abdulyalievning aytishicha, kelgusida bu mo'jaz kitob do'konini kengaytirilib, respublikamiz o'quvchilari ijod namunalardan iborat adabiyotlar bilan boyitish rejalashtirilgan.

*Jahongir NAMOZOV,
Namangan viloyati, Pop transport va aloqa kolleji o'quvchisi*

– Hamma o'midan tursin! – dedi. Bolalar gur etib o'rinlaridan turishdi.

– Sinf jurnalini olgan o'quvchi «Men, u s t o z », demaguncha hammangiz tik turaverasiz! –

Bolalar betoqat bo'lib tomoq qirishar, og'irlilarni goh u, goh bu oyoqlariga tashlashar edi. Axiyri, shartakiligi bilan nom qozongan Javlon:

– Sinf jurnalini men olganim yo'q, men o'tiraman! – dedi-dan, sharotta o'tirdi.

– Ustoz, men ham olmadim, – dedi Sobir o'tirayotib.

– Men ham!

– Olganim yo'q...

Oxirida faqat... Kozim qoldi. U atrofga alangladi, egildi. O'tirmoqqa taraddudlandi. Lekin bunday qila olmadi:

– Nega bo'lmasa matem menga «2» qo'yadi? – deb yig'lab yubordi.

– Bilmagandirsanda, – dedi Sodiq muallim.

– Sho'xliz qilib, boshqalarga xalaqit qilgandim.

Sodiq muallim hanuz hiqillayotgan Kozimga qarab turdi-da:

– Har holda «2» baholi sahifani yirtmagandirsan?! – dedi.

– Yo'q, jurnalni qog'ozga o'rav, ehtiyyot qilib qo'yganman.

– Shu joyiga kelganda aqling ishlabdi... Hammaga javob, Kozim, sen sinf sardori bilan borib jurnalni olib kelib, joyiga qo'yasan...

Sodiq muallim hech kimga hech qanday jazo bermadi. Ammo shu voqeadan so'ng 7-«B»da hech kim o'tog'ini:

– Anaqa... – deya chaqmaydigan, kim yarashiqsiz ishl qilsa: – Men qildim, ustoz! – deya aybini bo'yninga oladigan bo'ldi.

Qutlibeka RAHIMBOYEVA

GULZIYONING «ORZULAR KEMASI»

Gulziyo Abdug'aniyeva Andijon viloyati, Xo'jaobod tumanidagi 20-umumta'lism maktabining 9-sinfida ta'limali. Tuman «Barkamol avlod» bolalar markazi «Yosh o'lkashunoslar», «Yosh ekolog» hamda «Yosh sayyo» to'garaklari a'zosi bo'lgan o'quvchi barcha fanlarni puxta o'zlashtirish bilan bir qatorda, ustoz Nozimaxon Karimberdiyevadan geografiyanı chuqur o'rganmoqda. U Andijon davlat universiteti fan doktori A. Sobirov rahbarligida «Geografik obyektlarga nom berish tamoyillari» mavzusida ilmiy izlanish olib bormoqda.

Gulziyo o'tgan davr ichida ko'plab yutuqlarga erishdi. Jumladan, «Yosh o'lkashunos» to'garagi tarkibida «O'zligindan aylanay, o'lkam» ko'rik-tanloving respublika bosqichida faol ishtiroti uchun maxsus diplom bilan taqdirlandi. «Barkamol avlod» respublika bolalar markazida tuman «Yosh ekolog» guruhi tarkibida «Bolalar va suv» ekologiya festivalining respublika bosqichida 1-o'rinni va 1-darajalni diplomi sohibasi bo'ldi.

2014-yili «Sug'diyona – 2014» turiadasida faol qatnashib, «Orasta qizlar» ko'rik-tanlovining viloyat bosqichidagi ishtiroti uchun ham taqdirlandi.

Gulziyo muktabda o'z tashabbusi bilan geografiya faniga oid «Orzular kemasi», «Yosh geograflar» mavzusida davra suhbatlari va viktorinalar olib boradi. Bo'sh vaqtlarida she'reyat bilan shug'ullanadi. Uning «Qor parchasi», «Bahor», «Kuz», «Gullar» she'rlari «Uyatchan ayiq», «Oshqovoq hangomasi» to'plamlariga kiritilgan.

Yosh iste'dod egasining orzulari ko'p. Kelajakda O'zbekiston milliy universitetining geodeziya, kartografiya va kadastr yo'naliishi o'qib, respublikamiz tog'li hududlari geografiyasini o'rganmoqchi. Maqsadlar yo'lida aslo tolma, Gulziyo!

Xurshida MIRKOMIL qizi

NIGINALAR BOR. BO'L SINI!

Odobni, namunali xulqi, a'lo baholari bilan maktabi, ustozlari va ota-onasining faxri bo'lgan Buxoro viloyati, Kogon shahridagi 7-umumta'lism maktabining 9-«V» sinf o'quvchisi Nigina Farmonova tengdoshlariga har tomonlama o'mnak bo'ladigan o'quvchi. U barcha fanlarni a'loga o'zlashtiradi.

Yaqinda umumta'lism fanlari bo'yicha olimpiadianing shahar bosqichi o'tkazildi. Unda a'lachi qiz rus tili fanidan ishtirot etdi. Bilimlar sinovi natijalari tahlil qilinganda, Nigina barcha ishtirotchilar ichida eng yuqori ball egallagan ma'lum bo'ldi. Natijada, u shaharda 1-o'rinni egallab, viloyat bosqichida ishtirot etish imkoniyatini qo'lga kirdti.

U ustoz Nasiba Bo'riyevaning o'gitlariga amal qilgan holda qo'shimcha dars mashg'ulotlarida qatnashib, bilimlarini mustahkamlab boradi. Yurtimiz ravnraqi yo'lida fidokorona xizmat qilishni esa oliy maqsadi deb biladi.

Nigina Farmonova – iqtidor egasi. Uning jamoat ishlariagi faolligini alohida ta'kidlash joiz. Ana shunday o'quvchilarimiz bilan faxrlanamiz, – deydi muktab direktori Bahodir Halimov.

Biz ham respublikamiz ta'limali muassasalarida Nigina kabi o'quvchilarimiz borligidan faxrlandik.

Iste'dod egalari

Sirdaryo viloyati, Ogoltin tuman «Barkamol avlod» bolalar markazida o'quvchilarining bilimlarini yanada rivojlantirish bo'yicha talaygina ishlar amalga oshirilmoxda. Markazda o'quvchilarining bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish maqsadida turli ommaviy tadbir, ko'rik-tanlovlardan doimiy o'tkazib kelinadi.

NAMUNALI TO'GARAK RAHBARI

«Folklor» to'garagi rahbari Oyug Mamatova har bir mashg'ulotni qiziqarli tashkil etishi bilan o'quvchilarini to'garakka jalb qila oladi. U o'z ustida mutazam ish olib borishining samarasi sifatida 2014-yilda Respublika «Barkamol avlod» bolalar markazining «Yilning eng yaxshi to'garak rahbari» ko'rik-tanlovi viloyat bosqichida 1-o'rinni, respublika bosqichida «Eng bilimdon to'garak rahbari» nominatsiyasini qo'lga kirdti.

YOSH DASTURCHI

Tumandagi 3-umumta'lism maktabining 9-sinf o'quvchisi Nilufar Mirbaratova Markazda texnik ijodkorlik yo'naliishi «Yosh dasturchi» to'garagi a'zosi. Bir necha yillardan beri to'garakka faol qatnashib kelayotgan o'quvchi qobiliyati bois, ko'plab yutuqlarini qo'lga kirdti.

U o'tgan yilning noyabrdagi oyida o'tkazilgan «Sog'lom oila – sog'lom bola» shiori ostida fotosuratlar ko'rik-tanlovi viloyat bosqichida «Betakror lahzalar» ishi bo'yicha 1-o'rinni egalladi va respublikada 3-o'ringa loyiq deb topildi.

Dilnoza ERALIYEVA

Aziz o'quvchilar! Bugun guyohvandlikka qarshi kurashish, o'sib kelayotgan yosh avlodni uning salbiy oqibatlaridan saglash maqsadida yurtimizda har yili 1-fevraldan 1-martgacha «Yoshlar orasida narkotik moddalarning tarqalishiga qarshi kurash» oyligini o'tkazish yaxshi an'anaga aylangan.

BIZ GIYOHVANDLIKKA QARSHIMIZ!

Tadbir doirasida o'quv muassasalarida ko'plab uchrashuvlar, seminarlar bo'lib o'tadi. Giyohvandlik ijtimoiy illat, ma'naviy ta'siridagi kasallik bo'lib, giyohvand moddalar inson bosh miyasiiga ta'sir etib, unga o'rganib qolishini ta'minlaydi, bu esa ichki a'zolarning normal holatda ishlamasligi, immunitetning pasayib ketishiga olib keladi. Giyohvand modda ta'siridagi inson o'zi bilmagan holda turli jinoylatlarga qo'l urishi, oqibatda, jinoylatchiga aylanib qolishi mumkin. Bu kasallik tufayli har yili dunyo bo'yicha millionlab insonlar hayotdan ko'z yumishadi.

Azizlar, «Oq ajal» deya ta'kidlanayotgan, qanchadan qancha umrlar zavoliga aylanayotgan giyohvandlikdan o'zingizni, do'stlingizni, yaqinlariningizni asrang. Kuch-g'ayratingiz, bilim va tafakkuringizni ezzulkil yo'lida sarflang. Mamlakatimiz kelajagi sizning qo'lingizda ekanligini unutmang.

Ozoda TURSUNBOYEEVA

BIZ SEVGAN SAHIFA!

Gazetada «Ingliz tilini o'rganamiz» sahifasining tashkil etilishi ayni muddao bo'ldi.

Bu darslar bizga xorijiy tilni mukammal o'rganishda, do'stlarimiz bilan chet tilida qiyalmay so'zlashishimizga yaqindan yordam bermoqda. Maktabda olayotgan saboqlarimizga qo'shimcha ravishda ko'p ma'lumotlarni o'rganyapmiz. Bu ruknidan yanada qiziqarli maqolalar, boshqotirma-yu test savollarini va yangi saboqlarni kutib qolamiz.

Aziza SHUKRULLAYEVA,
Jizzax shahridagi 10-umumta'lim maktabining 6-sinf o'quvchisi

Sirdaryo viloyati, Shirin shahridagi 2-umumta'lim maktabida bugungi kunda 3 nafar ingliz tili o'qituvchisi faoliyat olib boradi.

XORIJIY TIL BILIMDONLARI

Zamonaviy jihozlarga ega chet tili xonalarda saboq berayotgan pedagoglari «Xorijiy til bilimdoni» Sirdaryo viloyati hokimligi stipendiyasi sovrindorlari bo'lishgan. Har yili shogirdlari «Bilimlar bellashuvi» va «Fan olimpiadasi» shahar bosqichida g'oliblikni qo'liga kiritib, viloyat bosqichida ham faxrli o'rnlarni egallashgani bois, Lobar To'yqulova va Iroda Mo'minova viloyat hokimligi mukofoti — «Eng yaxshi fan o'qituvchisi» g'olib bo'lishgan.

O'tgan yili maskanda xorijiy tillarni o'qitish borasida katta ishlar amalga oshirildi: 2-«A» va 2-«B» sinflar ingliz tiliga chuqurlashтиrlidi. Maskanda ingliz tili «Mahorat maktabi» tashkil etildi.

Lesson 24

SUCCESS OF SCHOOLFELLOWS

(Maktabdoshlar g'alabasi)

DO YOU KNOW THE HISTORY OF TELEVISION?

(Oynayi jahoning tarixini bilasizmi?)

The first commercial television broadcast was made on April 20, 1939 by Radio Corporation of America. Since 1939, it has become one of the most important facts of modern life. Television is very much a part of the modern world. Its effects are felt all over the world.

Television is a reflection of the modern world, say some people. It shows contemporary society. It affects customs and culture, others say. Television is bad for culture because it keeps culture from growing, say still others.

Good or bad, television is difficult to avoid. Its pictures enter homes, stores, airports and factories.

New words:

Commercial – tijorat
Corporation – aksionerlik jamiyat
Effect – ta'sir ko'rsatmoq
Reflection – aks ettirish
Contemporary – zamonaviy, hozirgi
Society – jamiyat
Affect – salbiy ta'sir ko'rsatmoq
Still – hali ham
Avoid – oldini olmoq

Exercises:

A. Check (✓) the true facts from the reading.

Television

- has wide influence. _____
- is a modern day fact. _____
- can influence culture. _____
- is easy to avoid. _____
- reflects the sun and moon. _____
- is found in homes. _____
- can't last long. _____

B. What's missing? Find the missing nouns in the reading.

1. Radio _____ of America.
2. One of the most important _____
3. A part of the modern _____
4. Television is a _____ of the modern world.
5. It shows contemporary _____
6. It keeps _____ from growing.

C. Circle the answer.

1. The effects of television are a) reflections b) commercial c) facts.
2. America made the a) longest b) first c) second commercial television broadcast.
3. Television is not found in a) rivers b) factories c) airports.
4. It is difficult to a) watch b) hear c) avoid television.

Dilnoza, Gulnoza and Dostonbek study at school №1 in Yangiyer town. They do Taekwondo and they are Taekwondo champions. But they are not only good at sports, they make the best of their time attending various clubs as English, Russian and music. Dostonbek and Gulnoza practise writing poems in English. Teachers and pupils respect them that they are wise, clever and diligent pupils of the school.

Muhayyo RIZAYEVA,
Sirdaryo viloyati, Yangiyer shahri, 1-umumta'lim maktabining ingliz tili o'qituvchisi

MY FAMILY

My father and mother
My cleverest brother
They are my family
We live lucky, happily
I love my father
He is brave and strong
I love my mother
She loves music and songs
I love my brother
He is funny and gay
We love each other
Forever and everyday

Gulnoza TILYAVOVA

Riddles (Topishmoqlar)

If you want to soften the fields,
You may use me in spring and
autumns.

It has not a mouth but has
a lot of teeth,
It chews logs and sticks.

JDPI qoshidagi 2-son akademik litsey o'quvchisi
Zilola JAMOLOVA tarjimasi

TONGUE TWISTERS (Tez aytishlar)

Thirty three thousand feathers
on a thrushes throat

From a cheap and chippy chop-
per on a big blue block

Umida UMAROVA

ERKA QIZINGMAN!

Tinchlik degan ne'mat hukmron,
Vatan ozod, obod, farovon.
Faxrlanib aytaman shodon,
Mening yurtim O'zbekistondir!

Musaffodir osmonimiz ham,
Biz hech kimdan bo'lmagaymiz kam.
Bu shundayin aziz makondir,
Mening yurtim O'zbekistondir!

Quchog'ingda erka qizingman,
Osmoningda hur yulduzingman.
Ta'rifingni kuyilar sozingman,
Mening yurtim O'zbekistondir!

Laylo AVAZBEKOVA,
Samargand viloyati, Qo'shrabot
tumanidagi 48-umumta'l'm
mektebinining 9-«A» sinf o'quvchisi

SHE'RIYAT

Orzularim bir dunyo,
Dilim to'la pok niyat.
Ularни men senga jo,
Qilmoqchiman, she'riyat!

Vatan, ona ardog'in -
Unutmoqlik xo'b uyat.
Ular madhin sen ila,
Tuzmoqchiman, she'riyat.

Hayotim sen-la go'zal,
Tog'dek baland bu boshim.
Men giyohman, sen esa
Nur sochuvchi quyoshim!

Mushtariy MURODJONOVA,
O'zDJTU qoshidagi Uchtepa akademik
litseyining 1-bosqich o'quvchisi

Qadim zamonda bir shahar
bo'lgan ekan. Uning boshqa sha-
harlardan farqi bu yerda tug'ilgan
chaqaloqlarga har yili turfa ismlar
qo'yilar. Bir yili tug'ilgan qiz
bolalarga gullarning nomlari
qo'yilsa, o'g'il bolalar
o'simliklarning nomi bilan
atalar, keyingi yilda qiz
bolalarga mevalarning nomlari
qo'yilsa, o'g'il bolalarga sabzavot-
lardan ism qo'yilar.

Bu an'ana necha
asrlar mobaynida

TABIB QIZ

saqlanib davom etardi.
Shahar yaqinida bir
o'rmon bo'lib, uning
chekkasidagi eski bir

(Ertak)

IFTIXOR

O'zbegimning nomini,
Olmoqdaman qalamga.
Millatimning shuhratin,
Yoyaman keng olamga.

Vatanimning bayrog'i,
Hilpiraydi samoda.
Uning rangin jilosi,
Kamalak bu dunyoga.

Zebiniso JO'RAYEVA,
Surxondaryo viloyati,
Denov tumanidagi
19-umumta'l'm maktebinining
8-«B» sinf o'quvchisi

QADRLIDIR BIZGA SUU

Adirlarda pishqirib,
Daryo to'lar hayqirib.
Dengizlarni to'ldirib,
Mavjilanadi oqar suv!

Baliqlarning makoni,
Tirklik jon-jahoni.
O'simliklarning qoni,
Hayotidir zilol suv!

Ekinlarning madori,
Tashnalarga u - dori.
Odamsod baxt-iqboli,
Qadrlidir doim suv!

Shahodat OMONOVA,
Zomin tumanidagi 6-umumta'l'm
mektebinining 9-«A» sinf o'quvchisi

MEN DADAMGA O'XSHAYMAN!

Uyimning quyoshi,
Ulkan ishlar yo'ldoshi.
Jonkuyardirlar biram,
Mening mehribon dadam.

Xuddi men dadam kabi,
Ezgu ishlarga shayman.
Ukam, singlim, onamga,
Ham dadamga o'xshayman!

Quyoshdan qaynoq mehri,
Bu Ollohnning bir sehri.
Yuzida nur muloyim,
Yelib yurar har doim.

Mehribon dadam sabab,
G'am ko'rmayin yashayman.
Ukam, singlim - onamga,
Men - dadamga o'xshayman!

Muxlisa KAMALOVA,
Qoraqalpog'iston Respublikasi,
To'rikoi tumanidagi 11-umumta'l'm
maktebinining 9-sinf o'quvchisi

YOMG'IR ZAVQI

Bahorda ko'kda
Chaqmoq chaqadi,
Bulutlar xursand
Yomg'ir yog'adi.

Momaqaldoiroq
Gumburlagan chog',
Qo'ziqorinlar
Kiyishar qalpoq.

Yomg'ir kuch berar
Maysaga, yerga,
Yomg'irda yurish
Zavq berar dilga.

Sevinch NORMO'MINOVA,
Toshkent shahridagi 282-umumta'l'm
maktebinining 4-«A» sinf o'quvchisi

quyon yugurib o'tmadimi?» deb
so'rabdi. Nastarin: «Ha, o'tdi. Anavi
butazorga kirib ketdi», debdi. Ovchilar
o'sha tarafga qarab chopishibdi. Xavfdan qutulg'an
quyon xursand bo'lib: «Senga katta
rahmat! Bu yaxshilingning
unutmeyman», deya unga
minnatdorlik bildiribdi. Shu tariqa
Nastarin bilan quyon do'stlashib,
ikkalasi birga yashay boshlabdi.
Quyon har kuni tong sahardon
giyoh tergani toqqa chiqib
ketarkan, Nastarin esa kulbasida
har doimgiday bemorlarni davolay
boshlabdi.

Tabib qiz va uning yor-
damchisidan shifo topgan kishilar
hali-hamon ularni maqtab
eslasharkan.

Munira KARIMOVA,
poytaxtimzdagi 126-umumta'l'm
maktebinining 6-«B» sinf o'quvchisi

Jahongir Muhiddinov Samargand tumanidagi 49-umumta'lim maktabining 4-«B» sinf o'quvchisi. U a'lo o'qish bilan birga, sportning muaytay turi bilan muntazam shug'ullanadi.

«QAYNAMA» NING JAHONGIRI

Andijon viloyati Tennis federatsiyasining amaliy yordami tufayli katta tennis bilan shug'ullanuvchi marhamatlik o'quvchilar keyingi yillarda

O'zbekiston championatlari va ochiq birinchiliklarida sovrinli o'rinnlarni egallab kelmoqda. Bular orasida iqtidorli tennischi Ismoiljon Toshboltayev katta muvaffaqiyatlarga erishmoqda.

MOHIR RAKETKACHI

Ismoiljon ushu sport turi bilan 6 yildan buyon murabbiy Rasuljon Sultonaliyev qo'i ostida muntazam shug'ullanib, o'z mahoratini oshirib kelmoqda. U o'tgan yillar mobaynida O'zbekiston championatida ikki karra faxrli o'rinnlarni egalladi. Respublika ochiq birinchiliklarida bir necha marta sovrinli o'rinnlarni oldi.

Ta'kidlash lozimki, o'tgan yil sportchi hayotida muhim voqealarga boy bo'ldi. Boisi, avgust oyining so'nggi kunlarda Chirchiq shahrida mamlakatimiz Bolalar va o'smirlar sport maktabi va Ixtisoslashtirilgan bolalar

olimpiya zaxiralari tennis maktablar o'rtasida bo'lib o'tgan respublika championatida Ismoiljon barcha raqiblaridan ustun keldi, viloyat jamoasi 1-o'rinni egalladi. Undan final o'yinlaridan qaysi biri siz uchun murakkab kechdi, deb so'raganimizda, u: «Bilasiz, final o'yinida har bir viloyatdan eng kuchli sportchi

qatnashadi, shuning uchun har bir o'yin keskin kurashlar ostida o'tdi. Oldindan biror natijani aytish qiyin edi. Ammo men uchun yarim finalda buxorolik tengqurrimi 4/2 hisobida yutib turganimda, raketkamming to'rlari uzilib ketdi. Natijada boshqa raketka bilan o'yashga to'g'ri keldi. Hisob 4/4 bo'lib qoldi, shunda murabbiyim: «Sizga raketkani farqi yo'q-ku?! Qani, o'z o'yiningizni o'ynang!» dedi. Shundan so'ng o'zimni qo'iga olib, g'alabaga erishdim.

O'tgan hafta Marhamat bolalar va o'smirlar sport maktabi tarbiyalanuvchisining 2014-yil davomida erishgan yutuqlari Andijon tennis federatsiyasi tomonidan munosib baholab, sport anjomlari bilan mukofotlandi.

Zarnigor MUSAYEVA

Bolakayning orzusi mohir karatechi bo'lish edi. Biroq ota-onasi bunga qarshilik qilishardi. Bir kuni kutilmagan falokat tufayli bolakay chap qo'lidan ayrıldi.

Ota-onasi uning ahvolini ko'rib, biroz chalg'ir, degan maq-

sadda karate murabbiyini yollashdi. Murabbiy birinchi darsdaunga qarshisidagi raqibni o'ng qo'l bilan ushlab, ustididan otib yuborishini o'rgatdi. Ikkinchchi, uchinchchi, hatto keyingi kunlarda ham bir xil mashqni bajartiradi.

Bolakay bir kuni murabbiyiga:

- Ustoz, juda zerikib ketdim. Endi boshqa usullarni o'rgansak ham bo'lar, - dedi.

Murabbiy esa bu taklifga rozi bo'lmay, dunyoda bu mashqni eng tez bajaradigan sportchi bo'lmaguncha davom etaverishimi aytdi. Bolakay bu mashqni shu darajada o'zlashtirib oldiki, hatto murabbiyini ham ko'z ochib-yumguncha yerga uloqtirardi.

Bir kuni murabbiy qo'lida bir qog'oz bilan keldi. Qog'ozda yosh sportchining yoshlar o'rtasida o'tkaziladigan karate championatiga

IRODA

har qanday to'siqlarni yenguvchi qudrat

qatnashishi mumkinligi yozilgan edi.

Ertasi kuni ilk kurashga chiqqaniga murabbiyidan hayajon bilan so'radi: - Ustoz, bu ishni qanday uddalayman? Men faqat biringa

harakatni bilaman-ku.

Murabbiy esa:

- Sen faqat o'sha harakatni bajar, - deb javob berdi.

Bolakay kurash maydonchasiga chiqdi va o'rgangan mashqi bilan raqibini mag'lub qildi. Hatto shu biringa harakat bilan finalgacha yetib keldi. Finalda o'zidan ikki barobar kuchli raqib bilan yuzlashdi. Avaliga juda qo'rqi, lekin yana murabbiy o'rgatgan harakatni qo'llab, so'nggi raqibini ham yengdi va musobaqa g'olib bo'ldi. Shogird sevinch bilan murabbiyining oldiga yugurib borib so'radi:

- Ustoz, hech aqlimga sig'dirolmayapman, nahotki g'olib bo'ldim?

Murabbiy shogirdining yuziga tikilib, shunday javob berdi:

- Sen o'rgangan harakat karateda eng qiyin mashqlardan biri va una qarshi harakat qilishning biringa chorasi raqibning chap qo'lidan ushlash edi. Senda esa...

Jamshid MATYOQUBOV

Kamron maktabdan qaytib, hali kiyimlарини алмасхтірішга ham ulgurmagan edi. Ko'cha tomondan eshitilgan shovqindan hayron bo'lib, derazadan tashqariga mo'raladi. Ko'chada sindoshni Laziz qo'lida cho'zma bilan qushlarni nishonga olayotgan ekan. Kamron

KAMRONNING QANOTLI DO'STI

shoshganicha uning oldiga yugurdi. U «mergan»ning yoniga yaqinlashganida, tepadan potirlagancha bir chumchuq uning oyog'i ostiga tushdi. Qushcha qanotlarini yig'olmas, oyog'in ham bosolmay chirillab zorlanardi. Kamronning qushchaga rahmi keldi.

— Nima qilib qo'yding? — dedi Lazizga achchiqlanib. — U senga nima yomonlik qildi?

— Ishing nima, — dedi Laziz beparvo. — Yo u senikimi?

Laziz shunday degancha oyog'ining uchi bilan chumchuqni turtib qo'ydi. Kamronning butun vujudi titrab ketdi.

— Qushchani menga ber, senga to'rtta rangli qalamimni beraman. To'rtta daftara ham olasan, — dedi Kamron sindoshining miq etmay turganidan xavotirga tushib.

— Bo'lmaydi, — dedi Laziz qushcha tomon qo'l cho'zarkan. — Men uni hozir suvg'a pishaman.

— Yo'q, unday qilmaysan, — dedi Kamron uning qo'liga yopishib. — Mana, siyohli ruchkam ham senga, — deya qushchani avaylab qo'liga oldi.

Qushcha uning qo'lida dir-dir titrardi. Kamron qushchani uyg'a olib kirib oyog'i ni taxtakachladi. Qanotiga malham surtib, parvarishladi. Tez kunda qushcha o'nglana boshladi. U cho'chimasdan Kamronning qo'llari, yelkasiga chiqib o'ynaydigan bo'ldi. Uy ichida parvoz qila boshlaganida esa Kamronning quvonchi ichiga sig'may ketdi. Qanotli do'stini tashqariga olib chiqib, kaftini yozdi. Qushcha xaloskorining boshi uzra ikki bor doira yasab, havoga ko'tarildi. Kamron uning ortidan uzoq vaqt osmonga tikilib qoldi.

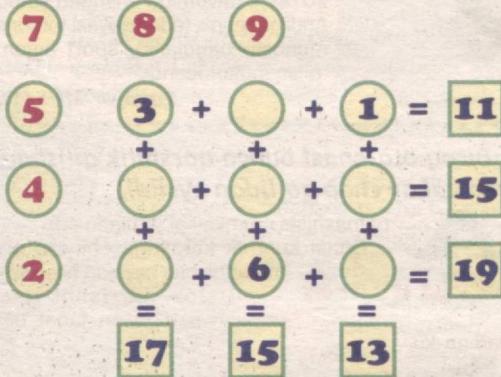
Nodir NE'MATOV,

Jizzax viloyati, Zomin tumanidagi 50-umumta lim maktabining 5-sinf o'quvchisi

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

HISOB-KITOBNI BILASIZMI?

Aylanadagi qizil sonlarni bo'sh aylanalarga shunday joylashtiringki, natijada har bir qator va ustunlardagi raqamlarning yig'indisi to'rtburchaklardagi sonlarga teng bo'lsin.

Tuzuvchi: Fayzulla ABDULLAYEV

7-sonda berilgan «Sport» aylanma skanvordining javoblari: Boks. Futbol. Turnik. Ring. Shashka. Kurash. Suzish. Kubok. Uloq. Futzal. Koptok. Ochko.

8

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati
Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya fondi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot
va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHIR HAY'ATI:
Omonulla YUNUSOV,
Abdu'ani XOLBEKOV,
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtazo SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Vahobjon RAJAPOV,
Zikrilla TESHABOYEV,
Feruza JALILOVA,
Sa'dullo TURSINOV.
(Bosh muharrir o'rbinbosari),
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi
muharrir
Jamshid
MATYOQUBOV
Rassom
Feruzbek
KAMOL'o'g'li

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuni indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz
Tel./faks: 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
NMIUDA chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualiflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni
chiqadi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 47000
Buyurtma - S 2207

BU - MENING YURTIM!

O'zbekistonda mustaqillikning ilk yillardanoq qaysi davlat bilan munosabat o'rnatilmasin, teng huquqlilinkni ta'minlaydigan adolatlari yo'l tanlandi. Har yili yurtimizda o'rtacha 800-900 ming yangi ish o'rinnari yaratilayotgani, ularning yarmidan ko'pi qishloq joylarda tashkil etilayotgani, avalo, qishloqlarga, qolaversa, hududlarda istiqomat qilayotgan yoshlarga bo'lgan uysaks e'tibor natijasidir.

Ma'lumotlarga ko'ra, har yili sayyoramizda 14 million go'dak ochlik va turli kasalliklardan nobud bo'layotgan, rivojlanayotgan mamlakatlarda esa maktabga jalb etilgan bolalarning 60 foizi turmush qiyinchiliklari tufayli o'qish imkoniyatidan mahrum bo'layotgan bir paytda jannatmakon yurtimizda milliard-milliard mablag'ning yosh avlod vakillarining kamolotiga sarflanishi bizda iftixor tuyg'usini uyg'otadi. Har bir yosh shunday mamlakatda yashayotganiga, bu yurt har birimizning kelajagimiz, boyligimiz ekanligiga shukronalar aytak arziydi.

Umida ABDURAHIMOVA,
Namangan viloyati, Uchqo'rg'on tumanidagi Qayqi qishloq
kasb-hunar kollejining 1-bosqich o'quvchisi

RÄNGLARGA KO'CHGAN BEG'UBORLIK

Ibdolla oilada kenja farzand. Opalari Xolida, Madina va O'g'iloy maktabda a'lo baholarga o'qishadi. Xolida rang-barang mavzuda rasmilar chizishni yaxshi ko'radi. Madina, esa tengdoshlari hayotidagi qiziqarli voqealar haqida hikoyalar yozishni yoqtiradi. O'g'iloyning bir-biridan chiroyli she'rlariga esa ko'pchilik dugonalari havas qilishadi.

Hozirda Urganch shahridagi 5-umumta lim maktabining 1-«D» sinfida o'qiyotgan Ibdolla Ibdullayev ijodkor opalaridan ibrat olib, turli mavzularda rasmilar chizish harakatida. Uning o'ziga xos, bolalarcha beg'ubor tasavvurlari qog'ozga ko'chmoqda. Ona tabiat, gullar, joylarda olib borilayotgan buniyodkorlik ishlarini tasvirlashidagi samimiylik kishini bolalikning ajib damlariga yetaklagandek bo'ldi, go'yo.

Yusuf OG'A

TOPISHMOQLAR

Turti mahsulotlarni
Muzdekkina saqlaydi.
Qoyil qilib ishini,
Ishonchimiz oqlaydi.

O'zi mittigina, lek,
To'nları qavat-qavat.
Bizlarni yig'atsa-da,
U bilan totli ovqat.

Dilshoda MAMADALIYEVA,
Farg'ona san'at kollejining 1-bosqich o'quvchisi